

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی، خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور

موضوع: راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات دارویی - لزوم توجه به سوابق حساسیت دارویی و بیماری های زمینه ای بیماران - معاونت های غذا و دارو سراسر کشور

با سلام و احترام؛

به استحضار می‌رساند، دفتر متبوع، گزارشی مبنی بر وقوع اشتباه در تجویز دارویی که بیمار به آن سابقه حساسیت داشته است، به علت عدم توجه پزشک معالج به شرح حال سوابق حساسیت دارویی و بیماری زمینه ای بیمار، مندرج در برگه تریاژ و همچنین عدم اخذ شرح حال از سوابق حساسیت دارویی و بیماری زمینه ای بیمار توسط پزشک معالج، از یکی از مراکز درمانی کشور به شرح ذیل دریافت نموده است:

بنا به اظهار گزارشگر، بیمار آقای ۳۹ ساله با سابقه بیماری آسم بوده که با علائم ضعف و درد بدن و گلو به واحد تریاژ اورژانس بیمارستان مراجعه نموده و پس از ارزیابی اولیه با تکمیل فرم ارزیابی تریاژ و اخذ شرح حال مبنی بر سابقه بیماری آسم و حساسیت به داروی ایبوپروفن به پزشک ارجاع شده است. پس از ویزیت پزشک، آمپول کتورولاک برای بیمار تجویز و به صورت عضلانی به وی تزریق شده که پس از آن بیمار دچار علائم شوک آنافیلاکسی شدید و ایست قلبی تنفسی شده که پس از انجام اقدامات احیا، در بخش مراقبتهای ویژه بستری شده است. پزشک معالج، بدون اخذ شرح حال سابقه حساسیت دارویی و بدون توجه به فرم تریاژ و عدم توجه به بیماری زمینه ای آسم و سابقه حساسیت وی به دسته دارویی ضدالتهاب غیر استروئیدی، اقدام به تجویز این دارو برای بیمار مذکور نموده است.

علت وقوع اشتباه، عدم توجه به شرح حال سوابق حساسیتی بیمار مندرج در برگه تریاژ و عدم اخذ شرح حال سوابق حساسیتی بیمار و بیماری زمینه ای آسم توسط پزشک معالج ذکر شده است. راهکارهای پیشنهادی پیشگیری از وقوع اشتباهات دارویی مشابه شامل موارد زیر می باشد:

۱. لزوم اخذ شرح حال مناسب و دقیق و کامل از بیماران و یا همراهان بیمار از سوابق حساسیتی دارویی و بیماری زمینه ای بیماران.
۲. لزوم ثبت کامل و دقیق سوابق بیماری زمینه ای و سوابق عوارض ناخواسته و واکنشهای حساسیتی بیمار در پرونده بستری و سرپایی بیمار شامل سوابق حساسیتی قبلی و واکنشهای حساسیتی در طی بستری فعلی بیمار در مرکز درمانی.
۳. لزوم اخذ شرح حال سوابق حساسیتی بیماران توسط همه اعضای گروه درمان شامل پزشک، داروساز، پرستار، مسئول بخش تزریقات.
۴. لزوم توجه پزشکان و تجویز کنندگان دارو به بیماری های زمینه ای و سوابق حساسیتی بیماران ثبت شده در فرم تریاژ و پرونده بیماران.
۵. لزوم ثبت بیماری های زمینه ای و سوابق حساسیتی بیماران در پرونده الکترونیک بیماران و سامانه نسخه الکترونیک.

خواهشمند است دستور فرمایید، مراتب به همه مراکز دارویی، درمانی و بهداشتی تحت پوشش آن معاونت اطلاع رسانی شود.

دکتر زهرا جهانگرد

سرپرست دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

ساختمان مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، پلاک ۳۰
تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۲۷۰۰۰ نامبر: ۰۲۱-۶۶۴۰۵۵۷۱ کدپستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱ <https://fda.gov.ir> info@fda.gov.ir
اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان خارک، پلاک ۲۹ تلفن: ۰۲۱-۶۳۴۲۰۰۰۰ کدپستی: ۱۱۳۳۷۶۷۴۱۳

شماره: ۶۵۸/۵۸۲۵۳
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶
پیوست: ندارد
مهار تورم، رشد تولید

رونوشت:

جناب آقای دکتر شهرام غفاری مدیر کل محترم درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی: جهت استحضار و دستور بارگذاری بر روی سامانه نسخه الکترونیک

جناب آقای دکتر سید هاشم دریاباری سرپرست محترم مرکز نظارت و اعتبار بخشی امور درمان

سرکار خانم مهندس امیری سرپرست محترم اداره اسناد و مکاتبات اداری

سرکار خانم دکتر مرجان کریمی قوانلو رئیس محترم گروه ثبت و گزارش ایمنی و عوارض ناخواسته فرآورده های سلامت

ساختمان مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، پلاک ۳۰
تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۲۷۰۰۰۰ | شماره: ۰۲۱-۶۶۴۰۵۵۷۱ | کدپستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱ | <https://fda.gov.ir> | info@fda.gov.ir
اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان خارک، پلاک ۲۹ | تلفن: ۰۲۱-۶۳۴۲۰۰۰۰ | کدپستی: ۱۱۳۳۷۶۷۴۱۳